

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА
НАУКОВА
УСТАНОВА

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	280
ЛЮБКА А.І., ЛІБА О.М. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	282
МЕТЕНКО А.М. THE USE OF CREATIVE-ORIENTED METHODS IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES FOR TEACHING ORAL SPEECH OF HIGH SCHOOL STUDENTS.....	284
МОВЧАН К.М., ГОЛІНКА В.В. РОЛЬ БІБЛІОТЕРАПІЇ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ У ПЕРІОД СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	286
МОВЧАН К.М., САБОВ А.Р. ВПЛИВ ІНТЕРНЕТУ НА СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО ТА РОЛЬ БІБЛІОТЕК У ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....	288
МОРГУН А.В., ПЕТРОВА А.В. БІБЛІОТЕЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ ОСВІТИ.....	289
МОРГУН А.В., ПЕТРОВА А.В. ВИКОРИСТАННЯ КНИГ У РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ.....	291
МОРГУН А.В., ПЕТРОВА А.В. КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ЧИТАННЯ: ВПЛИВ ЛІТЕРАТУРИ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ТА ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	293
МОРГУН А.В., ШЕРШУН Я.І. ЗАВДАННЯ СУЧАСНОГО ДІЛОВОДСТВА.....	295
МОРОЗ Ф. В. ЗНАЧЕННЯ СПОРТУ В ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ ЗДОБУВАЧІВ.....	298
НЕСТЕРУК А.А., ЛІБА О.М. ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО МАТЕМАТИКИ СТВОРЕННЯМ КАЗКИ.....	300
ROPOVICH M.V. DEVELOPMENT OF LEXICAL SKILLS OF HIGH SCHOOL STUDENTS USING EDUCATIONAL INTERNET RESOURCES IN ENGLISH LESSONS.....	302
ПОПОВИЧ Н.М. МЕТОДИ НАУКОВИХ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У МИСТЕЦЬКІЙ СФЕРІ.....	304
ПОПОВИЧ Т. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ-МУЗИКАНТІВ У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ..	305
ПРОКОПОВИЧ Л. С. ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧОСТІ МИРОСЛАВА ДОЧИНЦЯ В КОНТЕКСТІ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	307
ТЕЛИЧКО Н., COMMUNICATIVE APPROACH AS THE BASIS OF THE METHOD OF FORMATION OF ENGLISH COMMUNICATIVE COMPETENCE OF HIGH SCHOOL STUDENTS.....	309
ЧУТОРА Б.В. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ.....	311
ШКРІБА С. О. ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ І. ЮЩУКА.....	313
ЩЕРБАН Т.Д., ДАНКАНИЧ А.А. ПРОГНОЗУВАННЯ ЯК ЧИННИК УСПІШНОСТІ В БІЗНЕСІ.....	315
ЩЕРБАН Т.Д., ДОЛИНАЙ Т. Т. ДОВІРА У ВЗАЄМИНАХ ЛІКАРЯ ТА ПАЦІЄНТА: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	317
ЩЕРБАН Т.Д., САМОЙЛОВ О.С. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ОСОБИСТІСТЬ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ.....	319
ЩЕРБАН Т.Д., ХОМА П.П. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ.....	321
ЩЕРБАН Т.Д., ЧЕМЕТ О.Ю., БАСАРАБ В.В. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	323

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Узагальнюючи, уміння менеджерів прогнозувати в умовах війни стає критичним фактором успішності бізнесу. Воно дозволяє компаніям зберігати конкурентну перевагу, зменшувати ризики та ефективно використовувати можливості, які пропонує непередбачуване середовище.

Література:

1. Івкін В. М., Наливайко Г. В. Психологічна готовність менеджерів організацій до управління змінами в організаціях. *Вісник післядипломної освіти. Серія: Соціальні та поведінкові науки*. 2017. Вип. 4-5. С. 41-48. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vispdoso_2017_4-5_7
2. Клочко А. О. Типи менеджерів освітніх організацій за лідерською позицією: зв'язок з показниками діяльності організації та особистісними характеристиками. *Психологічний часопис: науковий журнал*. 2020. Вип. 6. № 12. С. 48–56. DOI: <https://doi.org/10.31108/1.2020.6.12.5>
3. Лук'янова Л. Б. Теоретичні і практичні аспекти розвитку лідерських якостей у топ-менеджерів у вітчизняній науці й практиці. *Вісник післядипломної освіти. Серія: Педагогічні науки*. 2019. Вип. 8. С. 89-108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpopn_2019_8_9
4. I. Semenets-Orlova, A. Klochko, S. Nestulya, O. Mykhailych, V. Omelyanenko. Readiness of the education manager to provide the organizational development of institutions (based on the sociological research). *Problems and Perspectives in Management*. 2019. Vol. 17(3). P. 132–142.

УДК 159.9:316.772.4:614.253

ЩЕРБАН Т.Д.

доктор психологічних наук, професор,
ректор,

Мукачівський державний університет

ДОЛИНАЙ Т. Т.

аспірант 2 курсу, спеціальності 053 «Психологія»
Мукачівський державний університет

ДОВІРА У ВЗАЄМИНАХ ЛІКАРЯ ТА ПАЦІЄНТА: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Взаємовідносини між лікарем та пацієнтом визначаються багатьма факторами, але одним з ключових елементів є довіра. Довіра є вкрай важливою для ефективного лікування пацієнта. Довірливе спілкування між хворим та лікарем суттєво впливає на процес выздоровлення з багатьох причин, і це може стати доповненням або навіть заміною медичних препаратів у певних випадках. За останні роки науковці звертають все більше уваги на роль довіри у стосунках між доктором та хворим.

Мета дослідження – розглянути значення довіри у стосунках між лікарем та пацієнтом з психологічної перспективи, проаналізувати останні дослідження на цю тему та висвітлити основні аспекти, що впливають на рівень довіри в цих взаємовідносинах.

Останні дослідження показують, що рівень довіри між лікарем та пацієнтом значно впливає на результати лікування, дотримання медичних рекомендацій та загальне задоволення пацієнта від медичного обслуговування.

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Чітке, співчутливе та інформативне спілкування сприяє побудові позитивних взаємовідносин [1;2;3;4;5].

Дослідження також доводять, що відчуття розуміння з боку лікаря можуть значно підвищити рівень довіри пацієнта. Крім того, важливою є повага до особистості пацієнта, що також сприяє формуванню довіри. Аналіз сучасних наукових досліджень демонструє необхідність ґрунтовного дослідження психологічних чинників формування довіри у спілкуванні між доктором та хворим.

Довіра у спілкуванні лікаря та пацієнта - це переконання у тому, що учасники чесні і відверті під час взаємодії. Це відчуття впевненості в тому, що учасники комунікації слухають і розуміють одне одного.

Довіра у спілкуванні під час процесу лікування може виявлятися на різних рівнях:

1. Довіра до інформації: лікар надає точну та достовірну інформацію.
2. Довіра до відкритості: доктор є відкритим та чесним у спілкуванні, не приховує важливих деталей чи інформації.
3. Довіра до відчуття співпереживання: медик розуміє пацієнта та співпереживає його емоціям і думкам.
4. Довіра до виконання обіцянок: лікар дотримується своїх обіцянок та зобов'язань.

Довіра у взаєминах лікаря та пацієнта – це багатоаспектне поняття, що включає в себе елементи як професійного впевненості, так і емоційного зв'язку. Коли пацієнт відчуває, що його лікар чуйний, компетентний та зацікавлений у його благополуччі, він схильний більше довіряти та дотримуватися медичних рекомендацій. Однак формування довіри є динамічним процесом, який вимагає часу та стійких зусиль з обох сторін. Лікарі повинні активно працювати над побудовою взаємовідносин, сприяючи відчуттю впевненості та безпеки у пацієнта.

Довіра є важливим елементом успішних взаємин між лікарем та пацієнтом. Вона впливає на багато аспектів медичного лікування, включаючи дотримання медичних рекомендацій, результати лікування та загальне задоволення пацієнта. Розуміння психологічних аспектів довіри може допомогти покращити якість медичної допомоги та сприяти побудові позитивних та ефективних взаємовідносин між лікарем та пацієнтом.

Література:

1. Комунікативні навички лікаря: конспект лекцій / за заг. ред. О.С.Чабан. Київ: LAT&K, 2017. 152 с.
2. Кушнерьова А. М. До проблеми комунікації медичних працівників з пацієнтами: психологічний аспект. Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2020. Т XIV, вип. 4. С. 208-216
3. Keshavarzi MH, Safaie S, Faghihi SAA, Zare S. Barriers of physician-patient relationships in professionalism: A qualitative study. J Adv Med Educ Prof. 2022. 10 (3). P. 199-206. doi:10.30476/JAMP.2022.94010.1563

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

4. Lu R, Zhao S, Wang X, et al. Insights Into the Relationships Between Health Communication and Doctor-patient Relationship: A Scientometric Analysis Based on CiteSpace and Validation of Questionnaires. *Inquiry*. 2023. 60. doi:10.1177/00469580231152071

5. Wang Y, Wu Q, Wang Y, Wang P. The Effects of Physicians' Communication and Empathy Ability on Physician-Patient Relationship from Physicians' and Patients' Perspectives. *J Clin Psychol Med Settings*. 2022. 29 (4). P. 849-860. doi:10.1007/s10880-022-09844-1

УДК 159.9:004.77-042.3:[159.922.8:378.0113-057.87]

ЩЕРБАН Т.Д.
доктор психологічних наук, професор,
ректор,
Мукачівський державний університет
САМОЙЛОВ О.С.
аспірант 2 курсу,
спеціальності 053 «Психологія»,
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ОСОБИСТІТЬ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ

Сучасні студенти великою мірою використовують соціальні мережі в їх повсякденному житті, що робить дослідження впливу цих мереж на їхню особистість актуальною та важливою. Під час війни соціальні мережі зазнали значних змін, як у способах використання, так і в своїх функціональних можливостях. При дослідженні впливу соціальних мереж на особистість науковці повинні враховувати такі аспекти: наявність інформаційної війни, роль інформації, психологія сприйняття інформації, кібербезпека. Війна трансформує спосіб комунікацій, роблячи соціальні мережі ключовим чинником впливу на особистість.

Аналіз останніх наукових досліджень зосереджений на вивченні психологічних та соціальних аспектів використання соціальних мереж студентами. Деякі з них підкреслюють позитивні аспекти, такі як підвищення соціальної підтримки та сприяння комунікації, в той час як інші вказують на негативний вплив, такий як зниження концентрації та ризику для психічного здоров'я. [1;2;3;4]

Мета: дослідження спрямоване на визначення впливу соціальних мереж на формування особистості сучасних студентів та виявлення можливих позитивних та негативних наслідків цього впливу.

В умовах війни соціальні мережі можуть як допомагати особистості долати труднощі та гуртуватися, так і поглиблювати негативні стани через поширення негативної інформації. Дослідження показують, що соціальні мережі можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на особистість студентів. Позитивні впливи включають розвиток соціальних навичок та доступ до інформації, тоді як негативні впливи можуть виявитися в зменшенні продуктивності та збільшенні відчуття стресу.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>